

Sanatçı Gözüyle Ameliyat

Max Aguilera Hellweg bir foto-muhabir ve fotoğrafçı. Hellweg, fotoğrafları New York Modern Sanatlar Müzesi'nin kalıcı koleksiyonunda yer alan bir sanatçı. Şu an, cerrahi fotoğraflarını içeren, "Kutsal Yürek: İstilacı Cerrahi'den Görülen Vücut Atlası" adlı kitabının hazırlığı içinde.

Fotoğrafçının fotoğraf makinesi ile ameliyathaneye girdiğinde ilk karşılaştığı görüntü şuydu; menegene ile kafatasından tavana asılı bir adam. Hastanın gözleri kapalı duruyor ve hoparlörden çıkan kalp atışlarının sesi tüm odayı dolduruyordu. Fotoğrafçı, deneyimlerini anlatmaya bu sözlerle başlıyor: "Odaya girdikten sonra cerrah beni sessiz ve yumuşak hareketli olmam için uyardı. Hastanın omurgası fazlasıyla kireçlenmiş, omuriliğe felç edecek derecede baskı yapıyordu. Hastayı tavana asmak, omurların gerilmesini ve cerrahın onlar üzerinde çalışmasını sağlıyordu. Omurlar üzerinde yapılacak yanlış bir hareket hastanın bundan sonraki yaşamını felçli geçirmesi demektir."

Max Aguilera-Hellweg, o gün cerrahın fotoğraflarını çekmek için orada bulunuyordu. Fakat bir anda cerrah Frances K.

Conley geri çekildi ve "Şuranın fotoğrafını çek" dedi. Fotoğrafçımız bir an korkuya kapıldığını belirtiyor. Karşısında ışıklar altında, beyin sakından kuyruk sokumuna kadar açılmış omurilik ve kalın sinir dokusu duruyormuş. Bu görülen dünyanın en savunmasız şeyiydi. Fotoğrafçı şaşkınlığını üzerinden atıp fotoğraf makinesini yerleştirdi. Ameliyathanenin ışık kaynağı hastanın üzerini aydınlatıyor, fakat göreceli olarak diğer alanları karanlık gösteriyordu. Fotoğrafçıya göre

bu özel ışık ve büyük formatlı fotoğraf makinesi, resmin yüksek çözünürlükte oluşu ve 3 boyutlu algılanmasının ardındaki önemli faktörler.

Fotoğrafçı yedi yılda, dokuz ayrı hastahane de 50 değişik cerrahi yöntemi görüntülediğini belirtiyor. Bu hastahanelerden bir kaç şöyle: Johns Hopkins Hastahanesi, Yale-New Haven Hastahanesi, Columbia Presbyterian Tıp Merkezi, New York Üniversitesi Tıp Merkezi ve California Üniversitesi San Francisco Tıp Merke-

zi. Fotoğraflar gizi açığa çıkarıyor. Bazı insanlar fotoğrafları çok rahatsız edici bulduklarından bakamadıklarını belirtiyorlar. Diğerleri, bu fotoğrafların, kendi vücutlarıyla, önceki deneyimleriyle, tedavi yöntemleriyle, hatta ölümle ve yaşam ile ilgili soruların cevaplarına giden yolu gösterdiklerine inanıyor. Ne de olsa fotoğrafın anlamı bakanın gözündedir. Fotoğrafçı, Tibet'li bir keşişin kendisine, insan vücudunu santim santim baştan aşağı ince bölümlere ayırsa da hem klinik hem şiirsel anlamda ruhu bulamayacağını, aslında insanın vücudunu açarak bizim kim ve ne olduğumuza dair sorularını çoğaltacağımızı söylediğini belirtiyor.

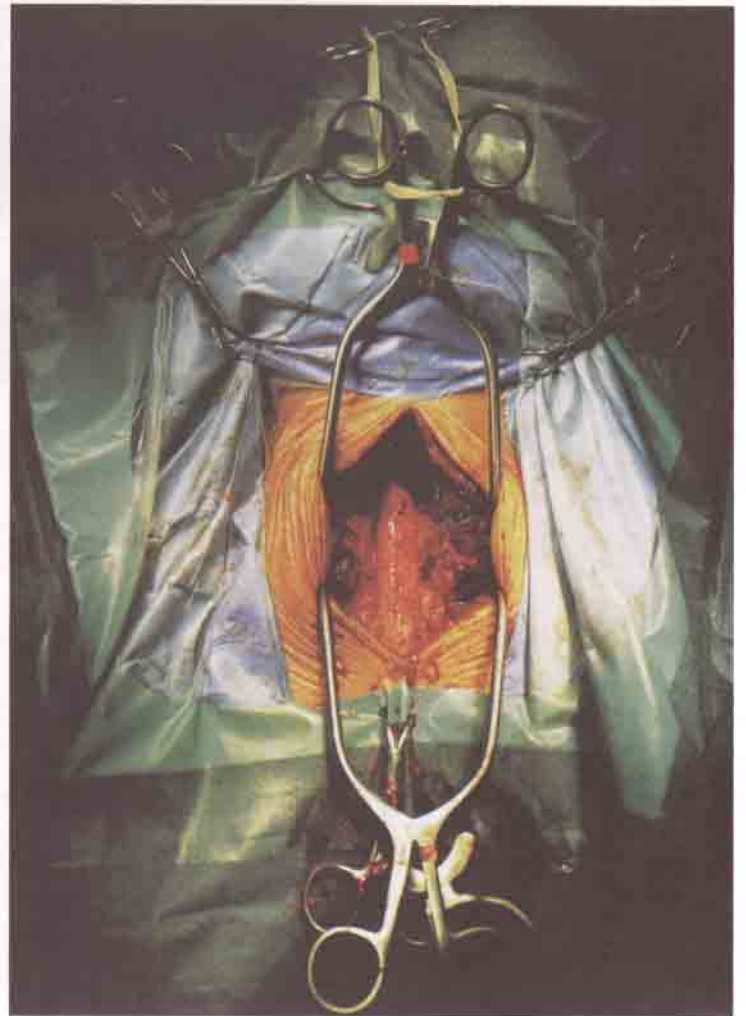
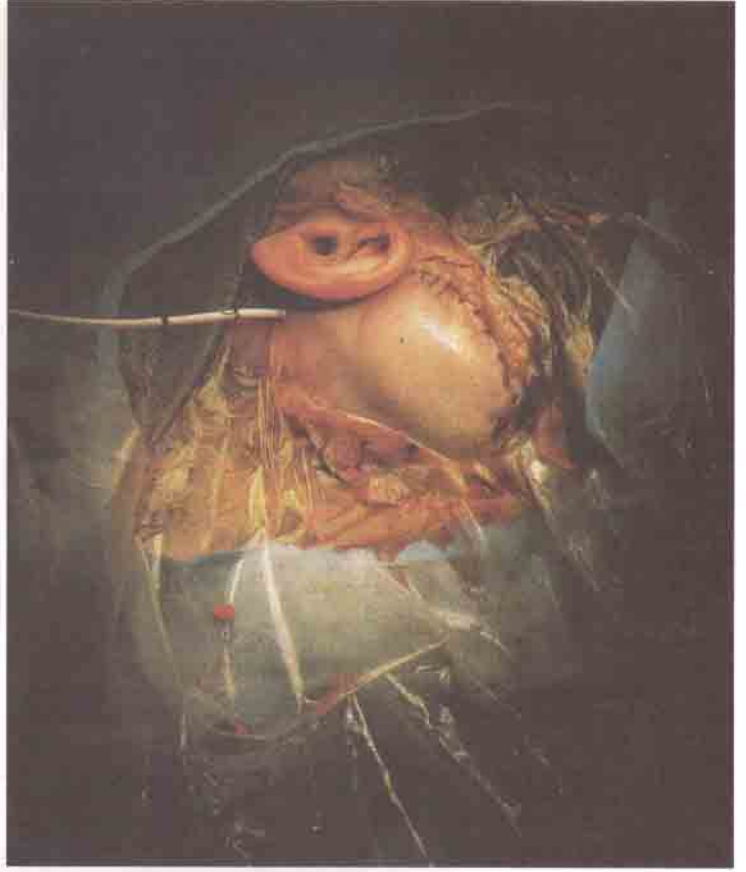

Yüz kemikleri ile ilgili ameliyatlarda herhangi bir yırtığı ya da kazayı önlemek için gözkapakları fotoğrafta görüldüğü gibi dikiliyor. Bu hasta çocuğun kafatası kemiklerinde düzensiz gelişim gözlenmiş. Cerrahlar ameliyatta kafatasının alt kısımlarını ve yüz kemiklerini tekrar şekillendiriyorlar. Ameliyat hastanın beyninin çok yakınında geliştiğinden, sinir cerrahisi önce kafatasını çıkarıyor, daha sonra plastik cerrah düzeltmeleri gerçekleştiriyor. Bu ameliyatta çocuk sinir cerrahisi Benjamin S. Carson ve çocuk plastik cerrahisi Craig Vonder Kolk büyük başarı sağlıyorlar ve kafatası kemiklerinin büyüme hızını % 9'lara düşürüyorlar.

İki yaşındaki bir kız çocuğunun kulak ameliyatı. Doğuştan, sinirsel kaynaklı olarak sağır olan hastanın iç kulağına, Noel L. Cohen, elektronik bir alet yerleştiriyor. Bu aygıt beynin işitme korteksine sinyal yollayan, işitme sinirlerini uyandırıyor. Fotoğrafın sol tarafında görülen beyaz tüp, kesimin altında biriken suyun toplanmasına yarayan bir tür cerrahi su yolu. Bu beyaz tüp ameliyat bittikten bir gün sonra alınmış ve çocuk evine yollanmış. Bu tür bir alet yerleştirildikten sonra kazanılan işitme duyusu normalden çok farklıdır. Bir kere doğal işiten bir insan elektronik aygıtı kullandığında, sesin yanlış hızda dinlenen bir kayıttan ya da Donald Duck'tan geldiğini söyleyebilir. Fakat zamanla ses daha normal gelmeye başlar.

Omurilik yedi omurun arka kısımlarının ayrılmasıyla ortaya çıkarılmış. Sırt kısmındaki parçalar kireçlenmiş, bunlar omuriliğe basınç yaparak felçe yol açıyorlar. Frances K. Conley, hasta kafatasından tavana asılı haldeyken, beş saatlik bir ameliyat gerçekleştirmiş. Bu başarılı operasyon, California'da, Emekliler İdari Tıp Merkezi'nde yürütülmüş.

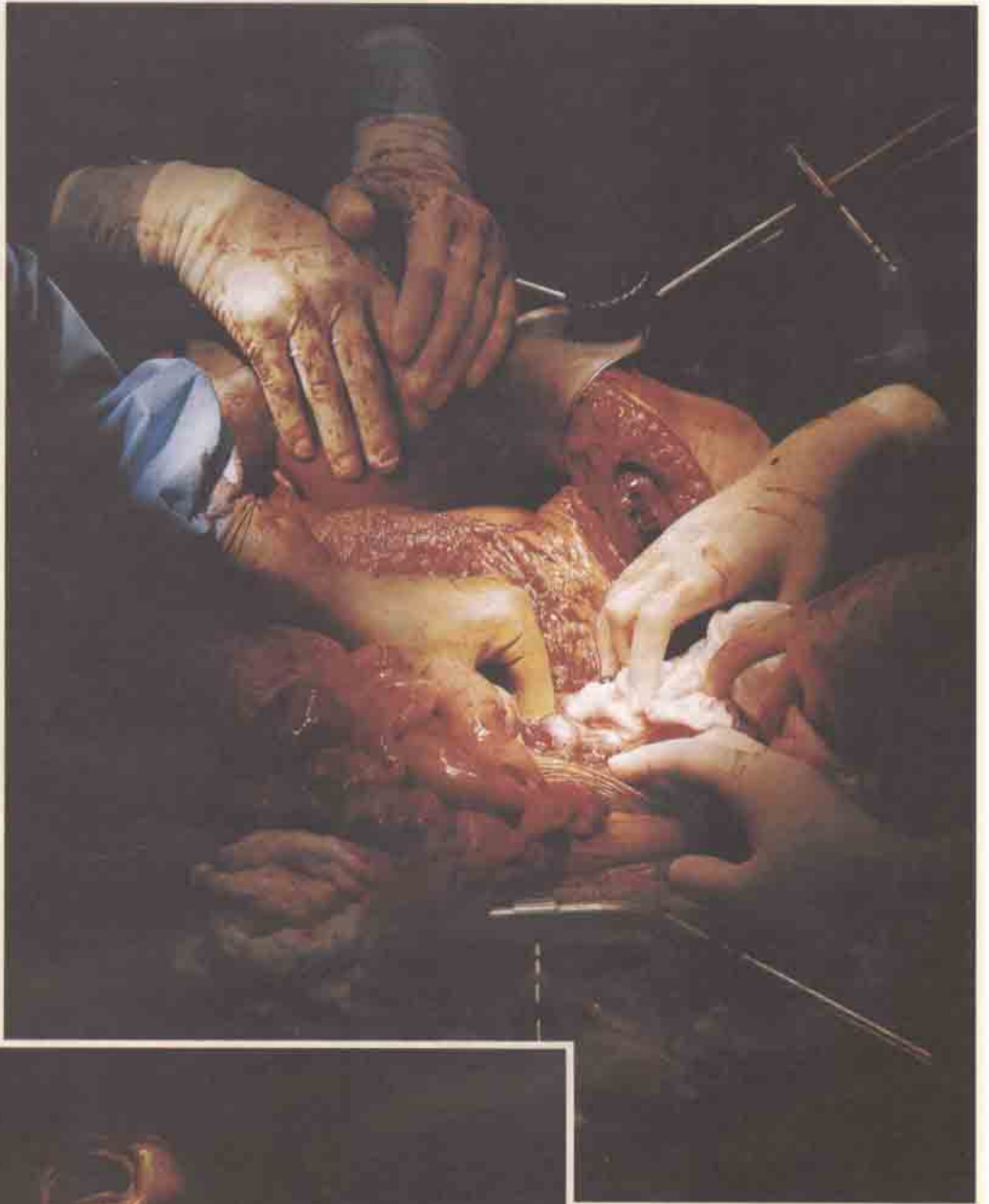
Tipik bir mafsai iltihabı rahatsızlığında, doğal diz yerine çelik ve plastikten yapılmış eklem yerleştiriliyor. Fotoğrafta görülen kesme aleti, dizin etrafına yerleştiriliyor ve cerrahın zarar görmüş dokuyu ve kemiği rahatça çıkarmasını sağlıyor. Prostetik eklem, yeni olan yüzeyin yumuşak ve doğal hareketleri için dikkatle monte edilmelidir. (Bu ve bir sonraki fotoğrafta görülen saydam, turuncu materyal, Betadin ve Iyot temelli dezenfektanlarla kaplı bir cerrahi örtüdür.) Bu ameliyatı optopedist cerrah Walter R. O'Brien California'daki St. Johns Hastahanesi'nde gerçekleştirmiş. Burada görülen hasta genel anestezi altında, fakat bazı durumlarda belden aşağısı için lokal anestezi uygulanıyor.

Burada görülen karaciğer nakli fotoğrafı, cerrah karın boşluğunu kapatmadan az önce çekilmiş. Hasta, Asya'da çokça rastlanan Hepatit C hastalığına yakalanmış altmış yaşlarında bir kadın. Hepatit yüzünden zarar gören ve organ nakli için ameliyat olan hastaların % 50 sinde hastalık karaciğerde yineliyor. Nakil, hastalıktan kaynaklı siroza yakalananlara bir yıl daha yaşama hakkı sağlıyor. Bu operasyonu gerçekleştiren cerrah San Francisco Tıp Merkezi'nden Nancy Ascher.

Doğumdan sonraki anlarda, bir erkek çocuk hala göbek bağı bağlı olarak annesinin karnında dinleniyor. Doğumu sezaryen ile gerçekleştiren doktorun ismi Gerardo Del Zalle. Sıvı birikmesi, her ne kadar doğumdan sonra inse de, testislerde genellikle şişme yapıyor.

Max Aguilera-Hellweg
"The Hidden World of Surgery", *Scientific American*, Haziran 1996
Çeviri : Özgür Ergin